

سنت، ندایی است که در اندرون ما شنیده شده و ما را راه می برد

رئیس فرهنگستان علوم با بیان اینکه باید برای سنت عمق بیشتری قائل شویم، گفت: منظور سنت گرایان از سنت آداب و رسوم نیست، بلکه ندایی است که در اندرون ما شنیده شده و ما را راه می برد.

رئیس فرهنگستان علوم با بیان اینکه باید برای سنت عمق بیشتری قائل شویم، گفت: منظور سنت گرایان از سنت آداب و رسوم نیست، بلکه ندایی است که در اندرون ما شنیده شده و ما را راه می برد.

به گزارش خبرنگار مهر، نشست نشست «مواجهه سنت گرایان با مسائل فرهنگ معاصر»؛ صبح امروز در سالن اندیشه پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد.

رضا داوری اردکانی، رئیس فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران در این نشست گفت: در ابتدا خوب است بدانیم که چیزی که از آن تحت عنوان سنت گرایان تعبیر می کنیم از کجا و کی به وجود آمده است. لفظ سنت گرایان در زمان رنسانس به وجود آمده است، اما پسوند «گرایان» را اولین بار آقای هوشیار استفاده کرد و دکتر آریان پور آن را گسترش داد. البته بنده اصلاً این لفظ را دوست ندارم و با آن تا به حال کنار نیامده ام؛ اگر چه امروزه از آن بسیار در کنار هر کلمه ای استفاده می شود. این تعبیر باعث شده تا ما سنت و مدرنیته را بد فهم کنیم.

وی افزود: سنت گرایان در اروپا به وجود آمده و از آن مسلمانان اروپاست. آنها به چیزی توجه داشتند که در تاریخ تفکر ما مهم بوده ولی ما به آن کمتر توجه کرده ایم. نکته مهم اینکه سنت گرایان در زمان مدرن به وجود آمده پس عنصر سازنده سنت گرایان این است که آنها درباره مدرنیته نظر دارند و بر سر این بحث می کنند که تجدد با امر قدسی چه کار کرده است و امر قدسی در عالم جدید چه جایگاهی دارد. آیا در عالم جدید افق قدسی پوشیده نشده است و اگر پوشیده شده برای آن چه باید کرد؟

رئیس فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران اضافه کرد: سنت گرایان وقتی درباره سنت حرف می زنند، منظورشان آداب و رسوم نیست، بلکه آن را به حکمت خالده تأویل می کنند. به بیان دیگر سنت گرایان به نوعی به معنی سنت کمک می کنند. سنت در آثار دکتر نصر می شود فلسفه اسلامی و در آثار گنون می شود عرفان. سنت گرایان کاری که می کنند این است که از ظاهر به باطن سیر می کنند و این سیر را نمی توان نادیده گرفت. به همین دلیل هم باید برای سنت عمق بیشتری قائل شویم. سنت، عادت، فکر، علم و ... نیست، بلکه ندایی است که در اندرون ما شنیده شده و ما را راه می برد.

این چهره ماندگار تصریح کرد: متأخران سنت گرایان که نامدارترین آنها دکتر نصر است ما را توجه داده اند که به سهروردی، ابن سینا و قصه های عرفانی که بزرگان نوشته اند نگاه کنیم. کتاب «الجمع بین رأی الحکیمین» کتاب عجیبی است که نه می توان آن را رد کرد و نه قبول. سنت گرایان با کلیت مدرنیته مشکل دارند ولی با علم مشکلی ندارند. مثلاً خود دکتر نصر در دانشگاه فیزیک خوانده اند و درباره علوم چون زیست شناسی و فیزیک و... هم نظر داده اند. نزاع سنت گرایان، نزاع با اهل علم و بیولوژی نیست، بلکه در پی این سوال اند که مدرنیته با دین چه کار دارد و اتفاقاً این سوالی است که برای من هم ۶۰ سال است که مطرح است.

داوری اردکانی در پایان تأکید کرد: دین با فیزیولوژی و پزشکی مخالفتی ندارد، بلکه مسئله سنت گرایان به ماهیت مدرنیته مربوط می شود. مثلاً اینکه آیا مدرنیته مجالی به جلوه و تجلی امر قدسی می دهد یا خیر. خلاصه اینکه سنت گرایان هرچه بوده از زمان رنه گنون که معرف آن به ما دکتر نصر بوده در ما اثر گذاشته است.

سارا فرجی